

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 190. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992359062160/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Sten den moderne Personlighed staaende, det selvsk ensomme Geni, René.

Sénancour frembringer et Værk, der paa en mærkeligt sjælfuld Maade sammensmelter moderne Frisind med romantiske Længsler, germansk Følsomhed og Virkelighedssky med romansk forfinet Sansetilbøjelighed, det oprørske Hang til at drøfte ethvert Spørgsmaal med Selvopgivelsens Selvmordsdrømmerier.

Nodier blander sin Stemme i dette Kor. Fin, smidig, fantastisk, fuld af Modsigelseslyst angriber han Napoleon og Samfundsordenen, forherliger Klopstock og Klosterlivet; naiv som et Barn og dog lærd som en Olding opsøger han Martyriet for at have den Fornøjelse at vide sig forfulgt og kunne studere uforstyrret i Ensomheden. Bestandig fremskridende gør han Troen paa Fremskridtet til Genstand for sine uophørlige Spotterier.

Constant optræder som Politiker og som en Dilettant i Novellistiken, der gør Mestere tilskamme. Hans Aand svinger som et Pendul imellem to Tidsalderes Ideliv; af Naturanlæg er han det 18de Aarhundredes Barn, ved sin Dannelse og sine Øjemed tilhører han Forfatningernes og de store Sammenstillingeres Tidsalder. Han giver i sit eneste digteriske Skrift Samtiden et Mønster paa Sjælemaleri og et Vink om, hvormange gode Følelser og Kræfter der ofres paa den moderne Samfundsordens Alter.

Ret bliver den franske Emigrantlitteratur sig dog først sine Bestræbelser og sin gode Aand bevidst gennem Fru de Staël. Det er denne Kvinde, hvis Skikkelse behersker Gruppen. I hendes Skrifter er det Ypperste samlet af det, som er berettiget i Emigranternes Frembringelser. Den Stræben mod Fortiden og den Attraa efter Fremtiden, der hos Gruppens andre Medlemmer splitter deres forskellige Virksomheder og Værker, samles hos hende til en Bestræbelse, der hverken er tilbagevigende eller oprørsk, men omdannende. Som de andre tager hun Fodfæste i Rousseau; som de andre sørger hun over Revolutionens Udskjelser; men højere end nogen af de andre elsker hun den personlige og politiske Frihed. Hun bekæmper Enevoldsmagten i Staten og Skinhelligheden i Samfundet, det nationale Hovmod og de religiøse Fordomme; hun indfører i Frankrig Kundskab til Nabolandenes Folkeaander og deres Literatur; hun nedbryder med sine Hænder den Mur af Selvgodhed, det sejerrige Frankrig havde indesluttet sig i. Barante med sin fjernende Skildring af